

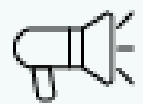
De kracht van samenwerking in eerlijke voedselketens

Wat zijn eerlijke voedselketens en hoe breng je ze samen tot stand, wat zijn de voordelen van samenwerken en waar zitten de uitdagingen?

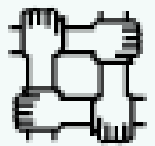

Het Living Lab Agro-Ecologie en BIOlogische landbouw

..een hefboom in de transitie van biologische en agro-ecologische landbouw
naar nog duurzamere landbouwsystemen door ...

Bestaande kennis met elkaar te delen

Individueen en organisaties met elkaar te
verbinden

De ontwikkeling van nieuwe kennis te faciliteren

Een platform voor kennisuitwisseling en
onderzoekssamenwerking!

Onze partners en onze aanpak

Coördinatie vanuit ILVO

In samenwerking met:
landbouworganisaties, bedrijven,
gangbare én biologische landbouwers,
middenveld, adviseurs, beleid,
consumenten, onderzoeksinstituten,
universiteiten, hogescholen, ...

Activiteiten: vragenloket, website, sociale
media, nieuwsbrief, netwerkdatabank,
netwerkmomenten, ...

Jaarlijks samen prioriteiten voor Living
Lab vastgelegd

Samenwerking doorheen de agro-ecologische keten

... om te komen tot een eerlijke prijs voor geleverde (duurzaamheids)inspanningen ...

Participatieve workshop voor systeemanalyse

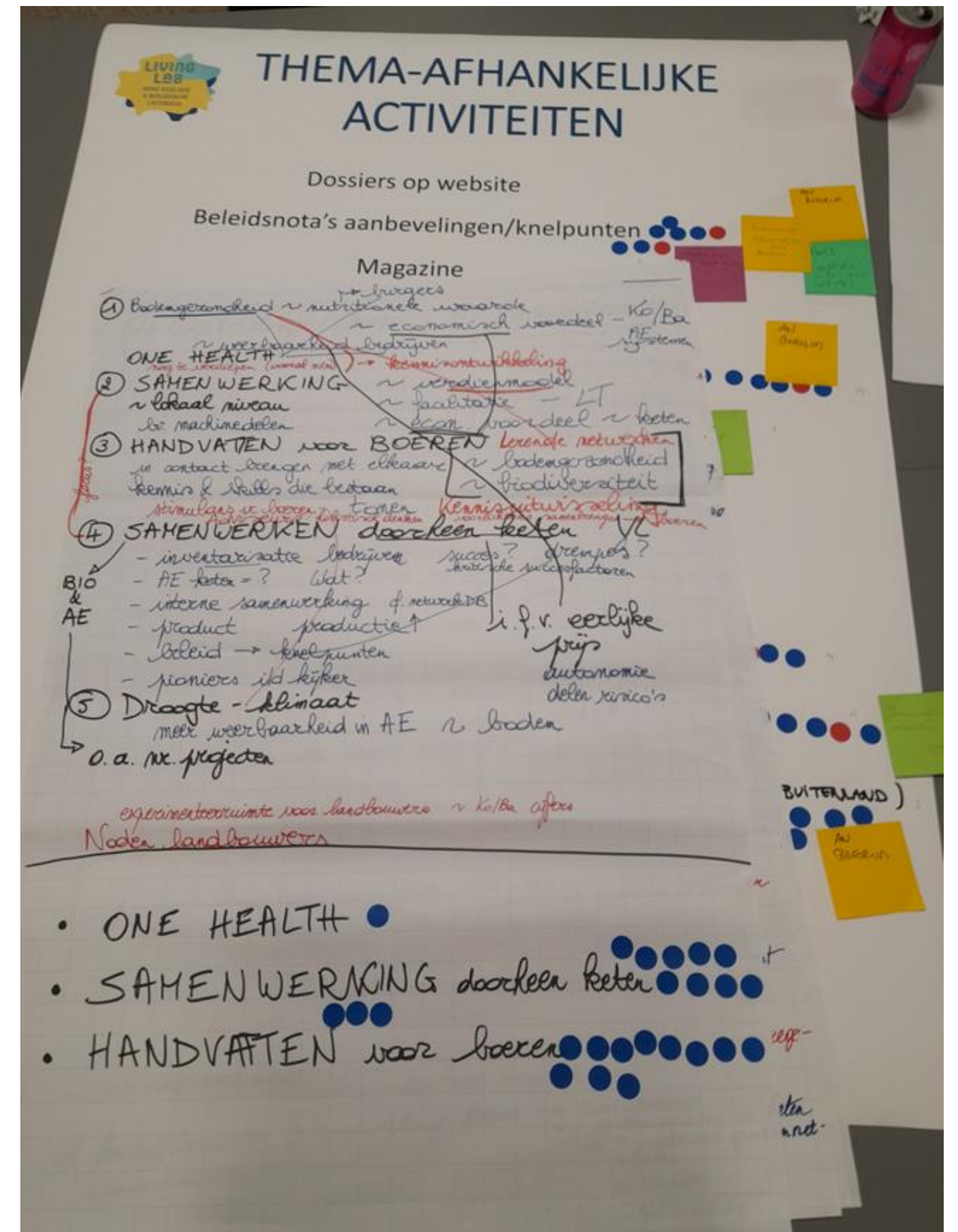
Excursies naar inspirerende voorbeelden in Vlaanderen, Brussel en Wallonië

Discussies en validatie met experts

Bundeling van resultaten van collectieve denkoefening en aangevuld met bevindingen uit literatuur in brochure en in beleidsaanbevelingen.

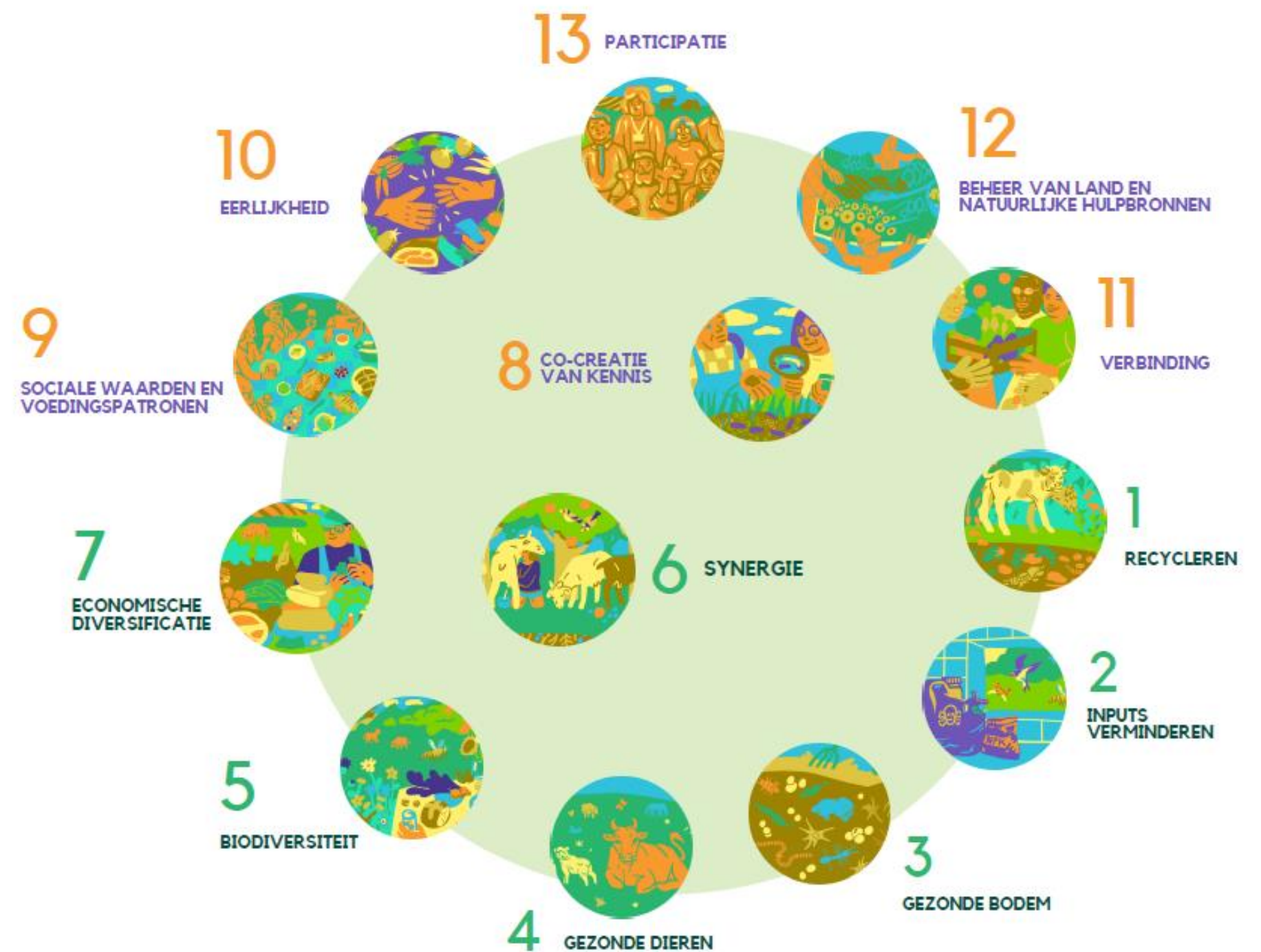
Wat zijn eerlijke prijzen en eerlijke voedselketens?

13 principes van agro-ecologie

- zorg dragen voor bodem
- stimuleren van diversiteit
- sluiten van kringlopen
- externe inputs verminderen,...

maar ook

- eerlijkheid,
- participatie
- gelijkheid
- verbinding, ...

Figuur 1: De 13 principes van Agro-ecologie
Bron: Agroecology Europe, naar Gliessmann (2007) en HLPE (2019),
Illustraties: Dorottyya Poór

Wat zijn eerlijke handelsrelaties en eerlijke voedselketens?

... alternatieve verdienmodellen geïnspireerd op principes van korte keten ...

Nabijheid van de klant

Beperkt aantal schakels

Lokale karakter

Producent/Landbouwer heeft inspraak in prijsvorming en is mee prijszetter

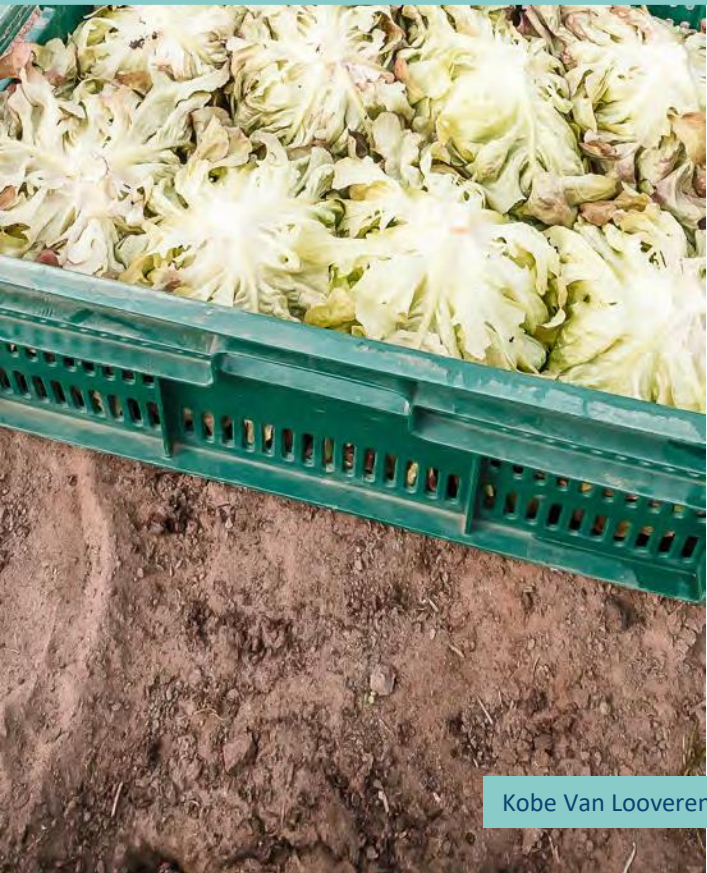
Vaak wordt landbouwer ook verkoper, marketeer, verwerker, transporteur, ...

Door krachten te bundelen levert samenwerking op wat op individueel bedrijf niet lukt.

Waarom zou je als landbouwer samenwerken met anderen?

- Je afzetmarkt vergroten
- Optimaal benutten van competenties, kennis en expertises
- Samen investeren in gedeelde infrastructuur
- Eerlijke prijszetting voor producten en leren van elkaars kostenstructuur
- Producenten en consumenten dichterbij elkaar brengen
- Betere toegang tot financiële middelen

Samenwerking brengt ook uitdagingen mee!

- Opzetten van samenwerking vraagt:
 - tijd
 - trekker
 - goede organisatie
 - middelen
 - specifieke vaardigheden en kennis
 - collectief denken
- Behoud van de inbedding van agro-ecologische principes in de samenwerking

8 inspirerende voorbeelden

The Barn

Vanier

De Vroente – Lousbergmarkt

Het Polderveld – AZ Zeno

RICOLAB

La Vie Est Belle

Les Petits Producteurs

Le Petit Abattoir Coopératif

The Barn

The Barn

Winkels in Brussel en Antwerpen.
Iedere winkel werkt rechtstreeks
samen met een landbouwer en
ander (lokale) producenten

Boeren Vanier

Vanier

Samenwerking tussen landbouwers voor afzet van producten aan lokale horeca uit regio Gent via online platform

VANIER

De Vroente - Lousbergmarkt

De Vroente –Lousbergmarkt
Coöperatie van 3 landbouwbedrijven
baat samen met 4 lokale bedrijfjes
een winkel uit in Gent

Tini Cleemput > voor De Vroente

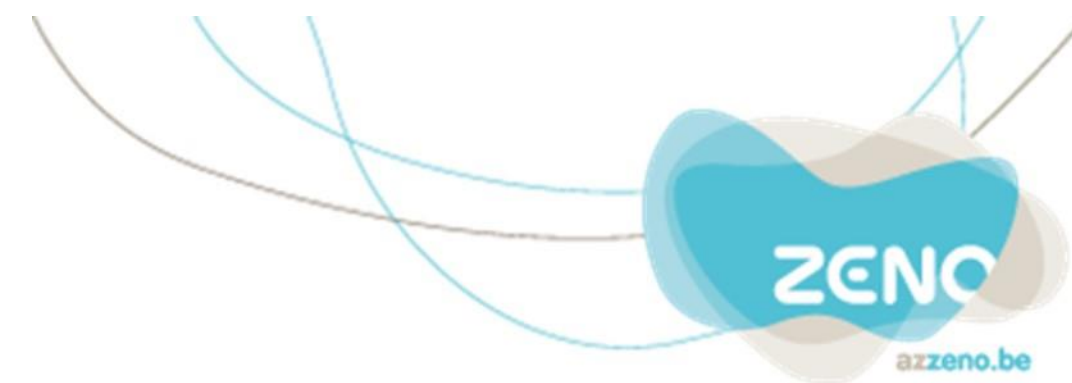

Het Polderveld – AZ Zeno

Het Polderveld – AZ Zeno

Rechtstreekse verkoop biogroenten aan het lokale ziekenhuis via een CSA-overeenkomst

RICOLAB

RICOLAB

Coöperatieve buurtwinkel van o.a. landbouwers en burgers in Antwerpen.

La Vie Est Belle

La Vie Est Belle

voedingsbedrijf werkt samen met lokale landbouwers voor grondstoffen van plantaardige burgers

LAVIE
est
BELLE

Les Petits Producteurs

Les Petits Producteurs

coöperatie die via buurtwinkels producten verkoopt van lokale landbouwers en producenten in Luik.

Les petits producteurs

Un magasin de produits alimentaires locaux et/ou bio pour tous

Le Petit Abattoir Collectif

Le Petit Abattoir Collectif

lokale pluimveehouders die samen een slachthuis uitbaten ondersteunt door Les Paysans Artisans.

LPA is coöperatie die kleinschalige bedrijven die nood hebben aan infrastructuur helpt zoeken naar oplossingen.

Wat maakt samenwerking een succes?

- Engagement van alle betrokkenen in samenwerking
- Uitdragen van een gedeelde visie
- Transparantie in kostenstructuur van deelnemende bedrijven
- Regelmatig overleg
- Delen van verantwoordelijkheden en duidelijke afspraken
- Steun voor gedeelde infrastructuur van uit de (lokale) overheden
- Inbedden van initiatief in lokale voedselstrategie

Samenwerking op maat

Samenwerking vertrekt vanuit een (lokale) context en bedrijven (en personen) die willen samen werken. Een samenwerkingsverband kan zomaar worden gekopieerd.

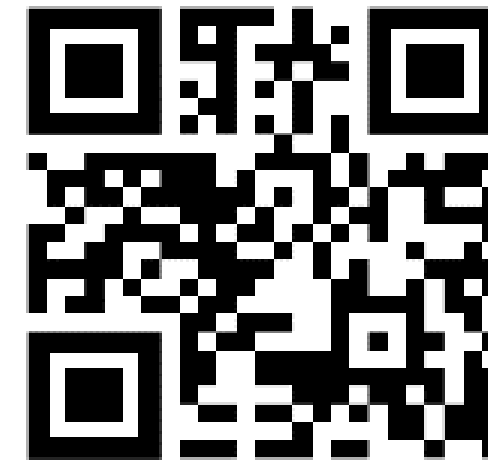
- Welke essentiële stappen in het opzetten van een samenwerking leiden tot succes? Tips en Tricks.
- Welke wettelijke regels kunnen veranderen of moet men bij samenwerking in acht nemen? o.a. wetgeving Ruimtelijke ordening en voedselveiligheid
- In welke juridische vormen van samenwerking kan je de samenwerking verankeren?

DE KRACHT VAN SAMENWERKING IN EERLIJKE VOEDSELKETENS

Wat zijn eerlijke voedselketens en hoe breng je ze tot stand? In deze publicatie zoeken we naar het antwoord.

via www.laebio.be/brochure
mail te sturen naar laebio@ilvo.vlaanderen.be

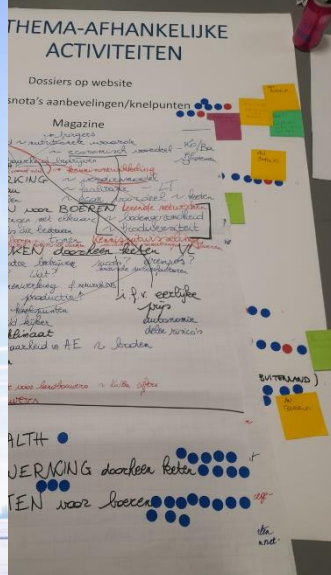
MET DANK AAN:

Julien de Brouwer (The Barn), Kaat Pauwels (vzw Boeren Vanier), Karel Houdmont (De Vroente), Pieter Lantsoght (De Lousbergmarkt), Benoît Dave (La Fabrique Circuit Court), Pascal Henne (Les Petits Producteurs), Stefaan Deraeve (La Vie Est Belle), Lieven Devreese (Het Polderveld), Pieter De Smet (AZ Zeno), Ruth Van Reusel (Rico Lab), Lieve De Cock, Hilde Wustenberghs, Jo Bijttebier, Dylan Feyaerts, Anna Verhoeve (ILVO), An Jamart (BioForum), Carmen Landuyt, Laura Golsteyn (CCBT), Ann Detelder (Steunpunt Korte Keten), Ingrid Pauwels (Voedsel Anders), Nele Kempeneers (Pennenvrucht), Anne-Marie Vangeenberghe (Boerenbond), en alle experts.

Medegefinancierd door:

Samenwerking op verschillende niveaus

- landbouwers onderling > bedrijfsniveau
- landbouwers, verwerkers, verkopers,... > ketenniveau
- producenten en (lokale) overheden

Tini Cleemput > voor De Vroente